

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Gjykata Kushtetuese / Ustavni sud / Constitutional Court

Priştine, 22 Haziran 2010
Nr.Ref: RK 28/10

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 17/09

Misin Beqiri

Kosova Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına karşı

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Anayasa Mahkemesi aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu Drenas Belediyesi Shutice Köyü mukimi Misin Beqiri'dir.

Dava Konusu

2. Başvurucu, Sağlık Bakanlığı Merkez Kurulunun 29 Haziran 2007 tarihli kararının uygulanmayışından dolayı reşit olmayan çocuğunun yurtdışında tedavi edilme hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

Yasal Dayanak

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasası (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 20. Maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 54 (b) Maddesi.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçiminin Özeti

4. Başvurucu 2 Haz'ran 2009 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvurarak istemini sunmuştur. Sekreteryaya aynı günde Mahkemenin tamamen işler hale geldikten sonra isteminin ele alınacağını başvurucuya bildirmiştir.
5. Mahkeme 18 Aralık 2009 tarihinde başvurucunun davası hakkında Sağlık Bakanlığını bilgilendirdi. Yasal süre içerisinde Mahkeme herhangi bir cevap almamıştır..
6. Yargıç Altay Suroy başkanlığında yargıçlar Enver Hasani ve Iliriana İslami'den oluşan ön inceleme heyeti Raportör Snezhana Borusharova'nın raporunu 13 Mayıs 2010 günü görüşerek istemin kabul edilmezliğini tam kadroda toplanan Mahkeme oturumuna önerdiler.

Olgular

7. Başvurucu tarafından sunulan evraktan 4 Ocak 2001 doğumlu reşit olmayan müteveffa kızının ağır bir hastalıktan (Dg. Leucosis acuta lymphoblastica) muzdarip olduğu görülmektedir.
8. Başvurucunun kızının 12 Haziran 2007 – 26 Haziran 2007 tarihleri arasında Priştine Üniversite Klinik Merkezine yatırılmıştır.
9. Üsküp Üniversite Klinik Merkezi başvurucunun kızının bu hastanedeki tedavisinin 30.000 avro tutacağını bildiren bir belgeyi 27 Haziran 2007'de düzenlemiştir.
10. Priştine Üniversite Klinik Merkezi belirlenen tanıya göre başvurucunun kızının tedavi için yurtdışında daha gelişmiş bir merkeze gönderilmesi gerektiğini bildiren yazılı görüşünü 29 Haziran 2007 tarihinde açıklamıştır.
11. Aynı gün yani 29 Haziran 2007 tarihinde Yurtdışında Tedaviyi Gerçekleştirme Merkez Konseyi başvurucunun kızının Üsküp'te tedavisi için 30.000 avro'nun temini kararını açıklamıştır. Sağlık Bakanlığı ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığı bu kararı aynı gün onamışlardır.
12. Ancak bu karar hiçbir zaman uygulanmamıştır.
13. Hükümetten mali destek sunulmadığından dolayı başvuru kızının İtalya'daki tedavi masraflarını kendisi karşılamak zorunda kalmıştır. Bu tedavi için İtalyan KFOR Birliği yardımcı olmuştur. Nihayetinde başvurucunun kızı Roma'ya tedaviye gönderilmiştir.
14. Başvurucunun kızı maalesef 18 Ekim 2007 tarihinde yaşamını yitirmiştir.
15. Başvurucu 30 Kasım 2007 günü Ombudsman Kurumu nezdinde şikayette bulunmuştur. Ombudsman Kurumu başvurucunun davasını 5 Eylül 2008 günü Sağlık Bakanına bildirmiştir.

16. Sağlık Bakanlığına gönderilen yazıda Ombudsman “yurtdışında tedavi ve acil istemin gerçekleşmesinin sorumluluğunu yerine getirilme konusunda şeffaflığın eksik olduğu” tespitinde bulunmuştur. Ombudsman devamında başvurucunun istemine cevap verip yardım sunma konusundaki Sağlık Bakanlığının başarısızlığının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2. Maddesinde belirtilen yaşam hakkı ihlali oluşturduğunu vurgulamıştır.
17. Sağlık Bakanlığı 23 Eylül 2008 tarihinde Ombudsman'a gönderdiği cevabında, diğer etkenlerin yanı sıra, programın gerçekleşmemesine söz konusu tedavi için bütçe eksikliği ve tedavide başarı ihtimalinin düşük olması neden olduğu açıklanmıştır.

Başvurucunun iddiaları

18. Başvurucu herhangi bir Anayasa hükmünü zikretmeden çocuğunun tedavi hakkının ihlal edildiğinden şikâyetçidir.

İstemın Kabul Edilirliğinin Değerlendirilmesi

19. Mahkeme istem hakkında karar vermeden önce başvuru için Anayasa ve Yasa ile öngörülen kabul edilirlık kriterlerin yerine getirilip getirilmediğini ele almak durumundadır.
20. Anayasa Mahkemesi başvurucunun Yurtdışında Tedaviyi Gerçekleştirme Merkez Konseyinin 29 Haziran 2007 tarihli kararının hiçbir zaman yürürlüğe konmadığı için şikâyetçi olduğunu tespit etmiştir.
21. Bununla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi istemin Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten önceki bir tarihle ilgili olduğunu, göre zaman bakımından vade dışı olduğunu tespit etmiştir (bkz. 59530/00 sayı ve 29 Temmuz 2004 tarihli AİHM Blečić – Hırvatistan davası)
22. Anayasa Mahkemesi aynı şekilde Anayasanın 113.7 Maddesini “*Yasalarla belirlenen tüm kanun yolları tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler*” hatırlatır.
23. Başvurucunun isteminin yasal süre bakımında uygun şekilde teslim ettiği varsayılması durumunda da İdari Usul Yasası (Nr. 02/L-28, 22 Temmuz 2005) ve İcra Usulleri Yasası (Nr. 2008/03-L008, 2 Haziran 2008) ile öngörülen yasa yollarının tüketmediğini tespit etmiştir.
24. Bu yüzden başvurucunun istemi için kabul edilirlık kriterlerini yerine getirdiği söylenemez.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 Maddesine, Yasanın 20. Maddesine ve İçtüzüğün 55. Maddesine dayanarak Mahkemenin 22 Haziran 2010 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstemın kabul edilmez olarak REDDİNE,
- II. Yasanın 20.4 Maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanmasına karar verilmiştir.

III. Bu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Snezhana Botusharova, imza

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Enver Hasani, imza